

Utdanningsplan for leger i spesialisering i revmatologi ved Sørlandet Sykehus

Om utdanningsvirksomheten

Sørlandet sykehus (SSHF) er Agders største kompetansebedrift med et nedslagsfelt på ca 300 000 innbyggere, og over 7000 ansatte fordelt på tre sykehus som ligger i Kristiansand (SSK), Arendal (SSA) og Flekkefjord (SSF). SSHF har ansvar for spesialisthelsetjenester innen fysisk og psykisk helse og avhengighetsbehandling. Det er distrikts psykiatriske sentre og poliklinikker flere steder i Agder.

Seksjon for Revmatologi hører inn under Medisinsk avdeling Kristiansand, og har ansvaret for revmatologifaget på hele Sørlandet sykehus.

Om organisering av spesialiteten

Spesialistutdanningen i Revmatologi består av LIS1 og LIS3. Etter godkjent LIS1 tjeneste fortsettes spesialistutdanningen som LIS3, med unike læringsmål for spesialiteten Revmatologi.

De færreste får anledning til å stifte spesiell kjennskap til revmatologifaget under medisinstudiet eller som LIS1. For de fleste LIS3 i revmatologi vil det bety at de må sette seg inn i en relativt ukjent kategori av sykdommer, undersøkelsesmetodikker, medikamenter og praktiske ferdigheter i form av Ultralydundersøkelse av muskel-skjelett, UL kar, leddpunksjoner/injeksjoner, mikroskopi av leddvæske og kapillarskopi.

Revmatologisk seksjon SSK har samarbeidsavtale med medisinsk avdeling SSK og SSA, samt neurologisk avdeling SSK. I tillegg foreligger det samarbeidsavtale, via den såkalte gjennomstrømsordningen, med Revmatologisk avd Rikshospitalet (RH).

Om Revmatologisk seksjon, medisinsk avdeling SSK, SSHF

Seksjonen har 6 overlegestillinger og 3 faste LIS-stillinger.

I tillegg har seksjonen en 50 % D-stilling/forskerstilling (og 20% forskningssykepleier stilling) som er finansiert av forskningsenheten.

Seksjonens hovedaktivitet er poliklinisk virksomhet ved SSK. LIS har kun arbeidssted i Kristiansand. Alle overlegene har hovedarbeidssted ved SSK, enkelte har ambulerende tjeneste til SSA. Pr januar 2023 er det revmatolog ved poliklinikken i Arendal maks 1 dag pr uke.

Revmatologisk seksjon disponerer 1 seng på infeksjonsmedisinsk seksjon (1E) og 1 seng på lettpost SSK.

Poliklinisk oppfølging av barn med revmatologisk sykdom ved SSHF ivaretas av to leger fra revmatologisk avdeling på utlån til Barne – og ungdomsavdelingen (BUA), i alt ca 10 % stilling. Det er et godt etablert samarbeid med barnerevmatologene RH.

Alle legene i avdelingen deltar i fast turnus på ø-hjelps funksjon på poliklinikken i Kristiansand. Ø-hjelps legen ivaretar tilsynsfunksjon av barn og pasienter ved andre avdelinger i SSHF.

Revmatolog ved SSHF er tilgjengelig fra 07:45 til 17:00 mandag til fredag. Henvendelser til SSHF om revmatologiske problemstillinger utenom disse tider ivaretas av medisinsk vakt team SSK.

Seksjonen har sykepleiedrevet infusjons – og osteoporoseklinikk med kontinuerlig supervisjon/bistand fra legene ved poliklinikken.

Seksjonen har flere UL-apparater, 2 kapillarskop, polarisasjonsmikroskop og DXA-maskin.

Vi har lang erfaring med bruk av kapillarskopi og god kompetanse på diagnostiske undersøkelser ved bruk av UL kar og muskel/skjelett.

Fysioterapeut med spesialkompetanse er tilknyttet seksjonen og det er tilgang til ergoterapeut, sosionom, ernæringsfysiolog og farmasøyt ved behov.

Seksjonen har daglig morgenmøte med fast undervisningsplan i tillegg til fast supervisjonsmøte midt på dagen hvor det diskuteres polikliniske og innlagte pasienter.

Seksjonen har gode rutiner for multidisiplinært samarbeid med bla medisinsk avdeling SSK og SSA, Kvinneklinikken og revmatologisk avdeling Rikshospitalet.

Ved kompliserte problemstillinger som krever en bredere tilnærming henvises pasienter til Nasjonal kompetansetjeneste for revmatologisk rehabilitering (NKRR) ved Diakonhjemmet sykehus.

Om utdanningsløpet

LIS3 i revmatologi kan gjennomføres på minst 5 år med tentativt opplegg:.

- Innledning 1 - 1,5 år tjeneste ved Revmatologisk seksjon SSK
- 2 år tjeneste indremedisin
- 1 - 1,5 år ved Revmatologisk seksjon SSK
- Avslutte med ca 6 mndr tjeneste ved revmatologisk avdeling RH.

LIS3 får tildelt veileder ved ansettelsestidspunkt, og innen 3 uker etter oppstart skal det opprettes en individuell utdanningsplan i samarbeid mellom LIS og veileder.

De fleste spesifikke læringsmål for revmatologi oppnås ved klinisk tjeneste i Kristiansand, spesielt gjelder dette revmatisk inflammatoriske muskel-skjelettsykdommer (artritt, ankyloserende spondylitt, artrose, osteoporose) som utgjør størstedelen av pasientgrunlaget vårt.

Noen læringsmål vedrørende avanserte vaskulitt- og bindevevssykdommer, samt barnerevmatologi (REV-022, REV-029, REV-031, REV-033, REV-034, REV-038, REV-039, REV-045 til REV-048, REV-052, REV-054, REV-055, REV-057, REV-058) oppnås først etter fullført tjeneste RH, hovedsakelig pga manglende volum på disse pasientgruppene ved SSHF. Det anbefales også tjeneste ved barnerevma RH for å få oppfylt REV-056 og REV-060.

Alle indremedisinske læringsmål (REV-093 til REV-193, og læringsmål i nevrologi (REV-103, REV-105, REV-194 til REV-197), for spesialisering i revmatologi oppnås ved 2 års klinisk tjeneste ved medisinsk avdeling, som bla innebærer hospitering ved nevrologisk avdeling i felles rotasjonsordning med indremedisinske LIS.

Introduksjon av nye LIS

Nye LIS får i løpet av den første uken

- Omvisning på sykehuset, seksjonsspesifikk presentasjon (informasjon om seksjonens, drift, logistikk, poliklinikk rutiner, supervisjonsrutiner, veiledningsrutiner, oppgavefordeling, nyttige nettsider/oppslagsverk, prosedyrer).
- Opplæring i digitale verktøy som: DIPS, Metavision, Talegjenkjenning, GTI, GAT, personalportalen, Kompetanseportalen, EK Web (prosedyrer) mm.
- Obligatoriske e-læringskurs.
- Introduksjon i klinisk leddundersøkelse, bruk av UL, mikroskopi av leddvæske mm.
- Introduksjon av fysioterapeutens og sykepleiernes arbeidsområder.

Avhengig av tidligere arbeidserfaring settes det i samarbeid med ny LIS opp en arbeidsplan for poliklinikk og andre arbeidsoppgaver første tiden. Denne planen blir fortløpende justert avhengig av forventninger fra

seksjonsleder og tilbakemeldinger fra LIS og dennes veileder. Det legges opp til flere felles pasientkonsultasjoner med overlege helt i starten for å avklare behovet for supervisjon.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetning tildeles LIS3 veileder og det utarbeides en individuell utdanningsplan som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer) og planlagt progresjon i dette, basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter.

Planen skal godkjennes av leder.

Individuell utdanningsplan lagres i Kompetanseportalen. LIS og veileder skal sammen vurdere progresjonen i utdanningen og oppdatere denne, minst hvert halvår.

Internundervisning og kurs

Seksjonen oppfyller kravet om 70 timers fagspesifikk internundervisning pr år.

Det foreligger hvert halvår oppdatert langtidsplan for internundervisning for å sikre at alle relevante emner dekkes. Det er utpekt en undervisningsansvarlig overlege som har ansvar for dette.

Temaene knyttes til læringsmålene i læringsmålsplanen.

Vi har fast undervisning mandag og torsdag, i forbindelse med morgenmøtene. Alle legene ved seksjonen deltar aktivt i undervisningen, og det oppfordres til akademisk tilnærming. En stor del av undervisningen er basert på litteraturgjennomgang og presentasjon av aktuelle vitenskapelige artikler.

Vi har stort fokus på læring med gjennomgang av kasuistikker for generell kunnskapsdeling. Den teoretiske undervisningen kan ved behov bli erstattet av praktisk undervisning i UL undersøkelse eller kapillarskopi.

Det er også ukentlig fellesundervisning for alle leger ved SSK, som ikke inngår i de obligatoriske undervisningstimene.

Opplæring i UL undersøkelse av ledd og kar, leddpunksjoner/injeksjoner, samt kapillarskopi foregår i hovedsak i forbindelse med løpende pasientvurderinger i poliklinikken.

Mer målrettet undervisning i UL kar tilbys LIS3 som er kommet lengst i spesialiseringen.

Alle LIS3 har tariffestet rett til 10 dager fri pr år for deltagelse på (obligatoriske) kurs.

LIS3 kan i tillegg få anledning til å delta på nasjonale og internasjonale møter/kongresser. LIS som har gjort vitenskapelig arbeid/utarbeidet poster eller annet materiale til presentasjon vil bli prioritert for dette.

Oversikt over obligatoriske kurs for spesialisering i revmatologi pr jan. 2023:

- Barnerevmatologi
- Klinisk immunologi, laboratoriediagnostikk
- Inflammatoriske leddsykdommer hos voksne
- Bindevevssykdommer og vaskulitter
- Moderne bildediagnostikk
- Ultralyddiagnostikk del 1: Sonoanatomi
- Ultralyddiagnostikk del 2: Sonopatologi
- Farmakologi ved revmatiske sykdommer

Kursrekken er under revisjon, nytt opplegg forventes ferdig ila 2023. Det forventes at det vil bli overgangsordninger for LIS som har startet på gammel kursrekke.

Simulering og ferdighetstrening

Ferdighetstrening foregår i hovedsak som ledd i klinisk tjeneste under supervisjon.

Det organiseres felles UL undervisning av leddundersøkelse med injeksjonsteknikk og leddvæskeundersøkelse i mikroskop, eller UL kar ved behov.

I forbindelse med indremedisinsk tjeneste deltar LIS i simulering bla for å lære prosedyrer, bla i akuttmedisin.

Forskning

De av legene i seksjonen som har PhD tillegges et særlig ansvar for å knytte akademisk kompetanse til den kliniske hverdagen. Det tilstrebes at alle søker i aktuell litteratur ved gjennomgang av spesielle kliniske problemstillinger, på den måten forventes at også LIS tilegner seg en akademisk arbeidsmetode.

Legene som har forskningskompetanse har hovedansvar for undervisning i forskningsmetodikk, statistiske begrep og artikkelskriving.

Det legges opp til at alle LIS tildeles et prosjekt i la utdanningsløpet; f.eks et internt kvalitetssikringsprosjekt, et kompetansehevende prosjekt, eller et lite forskningsprosjekt som kan avsluttes med en publikasjon i tidsskrift eller en posterpresentasjon på kongress.

Seksjonen er involvert i ulike interne kvalitets/forskningsprosjekter, nasjonale registre (NorArtritt, NorVas, RevNatus, fremtidig forhåpentligvis også NOBAREV) og eksterne studier, inklusiv ulike prosjekter utgående fra bla Diakonhjemmet og RH.

Felles kompetansemål (FKM)

For å oppnå felles kompetansemål i SSHF er det opprettet et eget kursprogram for å supplere læringen som oppnås ved klinisk praksis, internundervisning, veiledning og nasjonale/regionale kurs.

SSHF organiserer kurs som i seg selv vil dekke de fleste læringsmål i FKM (PedKom 2, PedKom 3, Kurs i forskning, kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet, Veilederkurs). Kursene er utarbeidet av representanter fra biblioteket, lærings- og mestringssenteret, fagenheten og forskningsenheten. Kursene kjøres årlig og er åpne for alle LIS2/3.

Organisering av supervisjon på den enkelte avdeling/seksjon

Seksjonen legger vekt på god supervisjon. Spesialist i Revmatologi er alltid tilgjengelig for supervisjon av LIS. Det er etablert faste møter hver dag for nødvendig drøfting av pasientkasus. Alle overleger roterer på supervisjonsfunksjonen.

Veiledning og faglig utvikling

Det er avsatt faste møtetidspunkt for LIS og veileder en gang i mnd, LIS skriver referat fra møtene. Det er løpende dialog mellom LIS og veileder som deltar i evalueringskollegiet ift avklaring av den enkeltes progresjon og gjennomføring av læringsmål.

Det avsettes faste dager til fordypning i gjennomsnitt 1 dag hver 2. uke ihht til tariffavtalen. Det forventes at fordypningstid brukes til faglig fordypning, ikke regulært klinisk etterarbeid.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

LIS må opprette bruker i Kompetanseportalen for å dokumentere gjennomførte læringsaktiviteter og be om godkjenning av læringsmål.

Supervisør eller veileder godkjenner læringsaktiviteter.

Leder godkjenner læringsmål i samråd med evalueringskollegiet som gjennomføres minst en gang pr mnd.

Leder har overordnet ansvar for at læringsmål vurderes og godkjennes.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Utdanningsutvalget består av seksjonsoverlege (prof PhD Glenn Haugeberg), utdanningsansvarlig overlege (Hege Kilander Høiberg) og en LIS3.

Det legges vekt på å involvere LIS i organisering og forbedring av LIS-utdanningen.

Tillitsvalgte

LIS3 ved revmatologisk seksjon har egen tillitsvalgt (TV). Det tilstrebes faste møter mellom TV og seksjonsleder. Videre har SSHF klinikk tillitsvalgt for Ylf for SSK og SSA, og foretakstillitsvalgt for SSHF. Overlegene har egen tillitsvalgt.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med: Seksjonsleder Professor dr.med. GlennHaugeberg, Revmatologisk seksjon, Medisinsk avdeling Kristiansand, SSHF. Tlf: 3807 3142